

ΔΙΝΟΡΑ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΡΕΤΗ

Ὁλόκληρος ἡ ζωὴ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, νέου ἔτι, πολλὰ προδήλως κατατριβέντος, στρατιώτου ὠχροῦ ὑπὸ τῶν νυκτῶν τοῦ γοροῦ, ὄχι χαλκόχρου ὑπὸ τῶν ἡμερῶν τῶν στρατιωτικῶν ἐκδρομῶν ἐφαίνετο καταφυγοῦσα εἰς τὰ φωτεινὰ καὶ ἐκτάκτως ρεμβώδη ἐκείνα ὄμματα μὲ τὰ ἀποκαμωμένα βλέμματα των. Εὐθύς καὶ ὑψηλὸς ὁ στρατηγός, φαλακρός, καὶ τοποθετῶν ὑπεράνω τῶν ὠτων, πρὸς τοὺς κροτάφους, τὰς ὀλίγας ξανθὰς τρίχας του, ἀπεκάλυπτεν ἐν τῇ εἰκόνι του, περὶ τῆς ὁποίας ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι θὰ ἴμιλῃσῃ, τὴν ὑπεροπτικὴν ἀηθίαν, ὑφ' ἧς κατείχετο, τῆς ζωῆς. Διεφαίνετο ἐν τῷ στρατιώτῃ ἐκεῖνο μὲ τὸ ξίφος εἰς τὴν θήκην καὶ τὸ μαστίγιον εἰς τὸ χέρι, εἶδος τι εὐωχητοῦ κεκορεσμένου, ἀνδρείου, γόητος, καὶ ἱκανοῦ νὰ παίξῃ τὴν ζωὴν του, σὰν καρτίδα ἔς τὰ χαρτιά.

Ἦτον ὁ πατήρ.

Ὁ ὄψον εἶχε ποτὲ ζωγραφίσει τὴν εἰκόνα ἐκείνην, ὅτε ὁ στρατηγὸς πρίγγιψ Βωμαρτέλ Δὲ Σαντεναὶ ἀνεχώρει διὰ Δρέσδην ἐπιφορτισμένος νὰ παραστῇ, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα πρεσβευτοῦ τῆς γαλλικῆς αὐλῆς, εἰς τοὺς γάμους Σαξωνίδος τινὸς ἡγεμονίδος μεθ' ἑνὸς ἀρχιδουκὸς τῆς Αὐστρίας. Ὁ κύριος Σαντεναὶ μεθ' ὅλην τὴν ἡλικίαν του, ἥτις δι' αὐτὸν ἔπρεπε διπλὴ νὰ λογαριασθῇ, ἐπροσωποποιεῖ τότε πάσας τὰς γαλλικὰς χάριτας, τὸ κράμα ἐκεῖνο ἀβρότητας καὶ ὑπερηφανίας, ὅπερ ἀνευρίσκεται καὶ μέχρι τοῦ ἐκτραχηλισμοῦ ἐνὸς Ρισελιῆ ἢ καὶ μέχρι τῆς κτηνωδίας ἐνὸς Λωζέν. Μοναδικὸς εἰς ἐξαιρέτους τρόπους, ἱκανὸς νὰ ἀκούῃ καὶ ἑμιλῇ τὰ κορακιστικὰ τῶν λεωφόρων καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν περιχώρων, ὡς ἤκουε καὶ ὠμίλει τὴν γλῶσσαν τῆς θήρας καὶ τοῦ ἵπποδρομίου, ὁ πρίγγιψ Γεράρδος Σαντεναὶ ἦτο, πεντηκοντούτης ἤδη, ὁ τέλος τύπος τῶν Γάλλων τῶν χρόνων ἐκείνων, τὸν ὁποῖον φθονοῦσιν, ἀπομιμούνται, κολακεύουν, λατρεύουσι.

Κατὰ τὸ ἡμίσι διπλωμάτης καὶ στρατιώτης, ἄλκιμος ὡς τὸ ξίφος, τὸ ὁποῖον ἐχειρίζετο ὡς τὴν γραφίδα, εἶχε πρὸς στιγμὴν εὐδοκίμησει τὴν ἐπαύριον τοῦ 52, εἰς τὰς βουλευτικὰς συνελύξεις. Εὐάρεστος καὶ εὐπρόσδεκτος ὑποψήφιος περιέφερον ἀνὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς τὴν ὑπεροπτικὴν του κομψότητα, ἐστενοχωρεῖτο μετ' οὐ πολὺ ἐκ τῶν χυδαιοτήτων τῆς δρώσης πολιτικῆς, δὲν εἶχε θέσιν ἐπίσης οὔτε μεταξὺ τῶν ἀστῶν, οἵτινες τὸν ἐχαιρέτιζον ψυχρῶς, οὔτε εἰς τὸ πράστειον, ὅπερ τὸν ἠνώχλει, ἐζήτην νὰ ὑπανδρευθῇ διὰ νὰ εὕρῃ ἑνασχόλησιν, ἐνυμφεῖτο ἐπίσημον κυρίαν, τὴν ὁποίαν εὕρισκε νόστιμαν, καὶ τὴν ὁποίαν ἐθαρήθη, καὶ ποθήσας ἐνεργῶν ἐκδούλευσιν ἐν καιρῷ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου, ἐλάμβανεν ἕνα ἵππον ἐκ τοῦ ἵπποστασίου του διὰ νὰ καταταχθῇ εἰς τὸ ἐπιτελεῖον, ἀνεργιχάτο μειδιῶν τὰ ὕψη τῆς Ἀλμας, καὶ εἰς τὴν ἐφοδὸν τοῦ Μαλακῶφ, τῇ ἐπαύριον μάλιστα τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐλάμβανε τὴν εἰδησιν τῆς γεννήσεως υἱοῦ, πρῶτος ὄραμα ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ζουάβων, καὶ

ἐπιπτε γελῶν, ὑφ' ἑνὸς τεμαχίου ὄβουζίου εἰς τὸ μέτωπον, καὶ μιᾶς σφαιρας εἰς τὴν κοιλίαν.

Εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὅπου τὸν μετήγαγον, ὁ πρίγγιψ Δὲ Σαντεναὶ ἐζήτησε καθρέπτην, καὶ ἠθέλησε νὰ κοιταχθῇ. Τὸ αἶμα ἔρρεεν ἀπὸ τοῦ μετώπου ἐπὶ τῶν παρειῶν, καὶ ἤλοιπε τὸν μύστακά του. Ἐζήτησε βεραιίγρ, ἐβρεξε τὸ μανδύλι του εἰς ὕδωρ λουμπέν, ἔπλυνε τὴν πληγὴν του, καὶ ἔγραψε δύο ἐπιστολάς, τὴν μίαν διὰ τὴν πριγγηπέσαν, τὴν ὁποίαν ὀλίγον ἐγνώριζε, καὶ τὴν ἄλλην διὰ τὸν υἱόν, τὸν ὁποῖον δὲν ἐγνώριζεν, οὔτε θὰ ἐγνώριζέ ποτε. Σφραγίσας τὰς ἐπιστολάς, ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ κλινιδίου του, καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς, ὡς ἂν ἤθελε νὰ κοιμηθῇ. Ἐννοεῖ ὅτι ἦτο χαμένος.

Ἦνοιξε μετ' ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς διὰ νὰ εἴπῃ εἰς τὸν σημαιοφόρον του, τὸν νεαρόν μαρκήσιον Φερδύ, ὅστις ἔκειτο παρὰ τὸ πλευρόν του, πληγωμένος κι' ἐκείνος, φέρων τὸν βραχίονα ἐξηρητημένον ἀπὸ ταινίας, καὶ δεδεμένον τὴν κεφαλήν :

— Ἐν μόνον πρᾶγμα μὲ θλίβει, ἀγαπητέ μοι Φερδύ. Θὰ τὸ καταλάβῃς, ὅταν ἔχῃς περάσει τὰ σαράντα ! Ἴσως θὰ μ' εὐχαριστοῦσε ποῦ ἔγινε πατέρας ! Ἐνα παιδί, εἶναι κάτι τι νοστιμὸ ! Εἶναι εὐχάριστο, χαριτωμένον πρᾶγμα ! Ἐσὺ, Φερδύ μου, ποῦ θὰ ἰδῆς μὲ μουστάκια αὐτὸ τὸ νήπιον, πές του νὰ προσπαθήσῃ νὰ ζήσῃ καλλίτερα ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἀλλὰ νὰ εὐχαριστηθῇ νὰ πεθάνῃ σὰν ἐκεῖνον . . . ἀκριβῶς. Ἀφῆσέ με τώρα νὰ κοιμηθῶ, ἀγαπητέ μοι Φερδύ, καὶ ἡσύχασε !

Ἀπέναντι τῆς εἰκονογραφίας τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, ἐντὸς χρυσοῦ πλαισίου, ἡ εἰκὼν εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν νεανίου, ξανθοῦ, βαθεῶς ὠχροῦ, μὲ ὑφθαλμοὺς ἀποκαμωμένους, ἀλλὰ κομψοῦ καὶ ντελικά του, ἐπιμελῶς ἐζωγραφισμένη ὑπὸ τοῦ Καμπανέλ, ἀντετίθετο πρὸς τὴν προσωπογραφίαν τοῦ ὄψον. Ὑπάρχει ἐν τῇ κατὰ τι ὑπερηφάνῳ στάσει τοῦ λεπτοκαμωμένου κομψευτοῦ ἀνταυγεία τις τῆς ἀγερώχου χάριτος τοῦ νεκροῦ πρίγγιψος. Τὸ αὐτὸ λεπτόν θέλητρον, αἱ λεπταὶ χεῖρες, καὶ οἱ μικροὶ πόδες, ἀλλὰ νευρώδεις, ὡς οἱ τοῦ ἐγγενοῦς ἵππου. Ἡ ὑπουλος μελαγχολία τοῦ ἀνδρὸς καταστάσα ἐπὶ τῶν νεανικῶν ἐκείνων χαρακτήρων εἶδος τι πρωῆμου κοπώσεως, βαρείας ἀνίας καὶ θλίψεως, παρὰ τὴν σχισμὴν τῶν χειλέων του, ἐνθα τὸ μητρικὸν αἶμα ἔρρεεν ἐρυθρότερον. Ἡ ρεδιγκότα κομβωμένη ἀκριβέστατα, ἐσφιγμένη περὶ τὸ σῶμα, ἀνευ τῆς χαριέσσης ἀτμηλησίας τοῦ ἐνδύματος, ὅπερ ἔφερον ὁ πατήρ. Τὸ περιλαίμιον κανονικώτατα γυρισμένον. Ζωγραφία τοῦ συρμοῦ ἐπιθεωρημένη καὶ δορθωμένη ὑπὸ διδασκάλου καλλιτέχου.

Ἦτον ὁ υἱός.

Ὁ θυρεὸς τῶν Βωμαρτέλ Δὲ Σαντεναὶ ἦτο χρυσῆ σφύρα ἐπὶ κυανοῦ κάμπου, ἀφ' ὅτου ὁ πρόγονος Ἀγγελμπέρ ἐπὶ τοῦ ὕψους τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, εἰς τὰς δώδεκα τοῦ Ἰουλίου, ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, εἶχε σφυροκοπήσει τοὺς Σαρακηνούς παρὰ τὸ πλευρόν τοῦ Ροβέρτου τῆς Φλάνδρας, ἐν καιρῷ τῆς πρώτης σταυροφορίας : «Τότε, καίτοι ἐκάλυπτε τοὺς δεκατισθέντας ἀπίστους ἢ σημαία τοῦ Ταγκρέδου, ὁ Ἀγγελμπέρ ἐκτύπη τὴν ἀπεχθῆ γενεάν τῶν Σαρακηνῶν, διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἁγίας πόλεως, καὶ ὑπὸ τὰ κτυπήματά του ἠφρανίζοντο, ὅτε πολλοὶ ἐκραύγασαν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαλέκτῳ : «Βωμαρτέλ, ὅστις τὰ δὲσά καὶ τὰς κεφαλάς μας ἐκλαμβάνεις ὡς ἄκμονας, οἴκτερον, φεῖσθητι ἡμῖν καὶ ἀρκέσθητι !» Ἐξ οὗ τὸ ὄνομα Βωμαρτέλ' παρέμεινεν ἐς αἶε ὡς τίτλος τοῦ Σαντεναί. (ἀκολουθεῖ)

4 Ἐν τῷ πρωτοτύπῳ : beau martel=ὄραία σφύρα. Σ, Μ.